

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 23/04/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 409: GẶP DUYÊN XẤU MUỐN QUAY ĐẦU THẬT KHÓ

Nếu ngay từ đầu, chúng ta không may mắn gặp phải duyên xấu thì muốn quay đầu không dễ. Người xưa nói: “*Tiên nhập vi chủ*”. Thứ gì vào trước thì thứ đó sẽ làm chủ. Trong “*Đệ Tử Quy*” cũng nói: “*Gần người hiền, tốt vô hạn, đức tiến dần, lỗi ngày giảm*”. Chúng ta gần người hiền, người tốt thì trong vô hình chung, những việc làm tốt của họ ảnh hưởng đến chúng ta. Chúng ta gần gũi người ác thì trong vô hình chúng ta bị sự xấu ác của họ làm ảnh hưởng mà không nhận ra. Hoàn cảnh ảnh hưởng rất lớn đến tâm tư, nguyện vọng của mỗi người, có những người ban đầu có tâm tư nguyện vọng tốt nhưng một thời gian sau thì thay đổi. Ví dụ, trước đây có nhiều người tu hành pháp môn Tịnh Độ nhưng khi gần gũi một số người tu hành pháp môn khác thì thay đổi pháp tu. Rất nhiều người chưa tu pháp môn Tịnh Độ nhưng khi gần những người tu theo pháp môn Tịnh Độ thì họ cũng dần được ảnh hưởng. Gần đây, một số người nhìn thấy chúng ta niệm Phật, hỗ trợ lẫn nhau thì họ cũng rất mong muốn có hoàn cảnh sống này.

Cảnh duyên bên ngoài có ảnh hưởng rất lớn đến người sơ phát tâm như chúng ta. Hòa Thượng thường nói: “*Cảnh duyên không tốt xấu, tốt xấu ở tâm mình*”. Những người tâm đã định thì không bị cảnh duyên ảnh hưởng. Tâm chúng ta chưa định nên phải hết sức cẩn trọng. Chúng ta rất dễ bị ảnh hưởng bởi cảnh duyên bên ngoài, nếu cảnh duyên tốt thì chúng ta sẽ dần trở nên tốt, cảnh duyên xấu thì chúng ta cũng dần chuyển thành xấu. Chúng ta nên gần gũi nương nhờ cảnh duyên tốt, người tốt. Tâm mỗi chúng ta đều mong manh, dễ vỡ, nếu cảnh duyên không tốt thì chúng ta nên tránh xa. Đây là chúng ta bảo vệ tâm mong manh, dễ vỡ của mình.

Hòa Thượng thường nói: “*99% chúng ta có nguy cơ rơi vào tà kiến*”. Hòa Thượng thấy được tâm mong manh dễ vỡ của những người tu hành thời nay, vì chúng ta sống trong thời đại nhiều cám dỗ, xen tạp. Ngày nay, chúng ta “*tinh tấn*” thì ít, mà “*tinh tướng*” thì nhiều. Chúng ta gần người “*tinh tấn*” thì chúng ta cũng

trở nên “*tinh tấn*”, gần người “*tinh tướng*” thì cũng trở nên “*tinh tướng*”. Người thế gian nói rất có đạo lý: “*Rau nào thì sâu đó*”. Cây xoài thì có sâu xoài, cây mít có sâu mít, cây ổi có sâu ổi. Tất cả các loại rau cũng vậy, rau bắp cải có sâu bắp cải. Cha Mẹ như thế nào thì con cái cũng sẽ như thế đó. Thầy Cô như thế nào thì học trò cũng có tâm cảnh gần giống như vậy. Chúng ta thường nói rằng, không hiểu con cái của mình giống ai nhưng tâm cảnh của con cái bị ảnh hưởng bởi tâm cảnh của Cha và Mẹ. Thí dụ, người Cha hiền nhưng nóng nảy; người Mẹ tham lam, bòn xén thì người con sẽ hiền nhưng nóng nảy, tham lam, bòn xén. Sự kết hợp của người Cha và người Mẹ dẫn đến người con có một hình thái khác biệt.

Người thế gian nói: “*Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng*”. Chúng ta ở trong một hoàn cảnh ô nhiễm thì nhất định sẽ bị ô nhiễm. Nếu chúng ta tiếp xúc bạn bè tốt thì sẽ dần trở nên tốt, chúng ta tiếp xúc bạn bè xấu thì nhất định sẽ bị ảnh hưởng bởi cái xấu của họ. Chúng ta nhất định phải chọn cho con cái hoàn cảnh sống phù hợp, hướng dẫn con cách chọn bạn. Có những người con tham gia băng đảng phạm pháp nhưng chỉ đến khi họ bị công an bắt thì Cha Mẹ mới biết. Trong cuộc sống, chúng ta không nên đặt ra yêu cầu quá cao đối với người khác, nếu chúng ta đặt tiêu chuẩn quá cao, chúng ta sẽ rất khó đo lường, tha thứ cho mọi người.

Hòa Thượng nói: “*Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng*”. ***Chúng ta gần người thiện thì trong bất tri bất giác chính mình biến thành người thiện. Chúng ta gần người ác thì trong bất tri bất giác chính mình trở thành người ác mà mình không biết***. Hoàn cảnh ảnh hưởng vô cùng nghiêm trọng đối với chúng ta, chúng ta phải hết sức cẩn trọng. Chúng ta gần người tham thì nhất định sẽ tham. Chúng ta gần những người tích cực bố thí, hành thiện thì nhất định sẽ được ảnh hưởng bởi những việc làm tốt đẹp đó.

Từ lâu, tôi miệt mài nghe theo, làm theo lời nhắc nhở của Hòa Thượng. Ban đầu, tôi cảm thấy rất khó để làm theo lời dạy của Ngài nhưng dần dần, những việc đó trở nên dễ dàng. Chúng ta cần phải có hăng tâm. “*Hăng tâm*” là tâm bền bỉ. Hòa Thượng thường nói: “***Chúng ta phải dũng mãnh, tinh tấn một cách đặc biệt***”. Nếu chúng ta không dũng mãnh, tinh tấn một cách đặc biệt thì không thể vượt qua tập khí xấu ác của mình. Hiện tại, hoàn cảnh xã hội giống như một lò nhuộm rất lớn, nếu không cẩn trọng thì chúng ta sẽ bị nhuộm trở thành người ảo

danh, ảo vọng, “*tự tư tự lợi*”, tà ác, gian trá. Nếu không có Phật pháp, giáo huấn Thánh Hiền thì trong vô hình chung, chúng ta sẽ bị nhuộm bởi những thứ này. Thí dụ, khi người khác tham mà chúng ta cho đi thì chúng ta cảm thấy ảm ức, chúng ta dần trở nên giống như họ.

Trước đây, tôi đến một nơi, ở đó họ xây dựng rất nhiều phòng nghỉ, trong đó có phòng VIP là nơi để dành cho những người như giám đốc doanh nghiệp. Nhiều chủ doanh nghiệp đến đây trì một loại chú giúp họ kinh doanh ngày càng phát đạt. Họ khiến người khác tăng trưởng lòng tham, mà không dạy mọi người đạo lý về nhân quả, đạo lý bố thí tiền tài thì sẽ có tiền tài, bố thí pháp thì sẽ được thông minh, trí tuệ.

Xã hội là một lò nhuộm lớn, chúng ta có tập khí nào nặng thì sẽ bị nhuộm bởi những tập khí xấu ác đó. Mỗi chúng ta đều có đầy đủ những tập khí như sát, đạo, dâm, vọng, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”. Ngày nay, chúng ta đi đến nơi nào cũng đều nhìn thấy những hoàn cảnh mê hoặc, những hoàn cảnh dẫn khởi những tập khí xấu ác của mình.

Ngày nay, những hình ảnh mà chúng ta nhìn thấy, chúng ta tưởng là thật nhưng không phải là thật. Đây là giả ở trong giả. Thí dụ, trước đây, chúng ta nhìn thấy hình ảnh của người thật trên truyền hình, nhưng hiện tại nhiều người sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) để tạo thành hình ảnh người giả. Những hình ảnh của chúng ta nhìn thấy hiện tại đều không phải là thật vậy thì chúng ta tham đắm để làm gì! Hiện tại, chúng ta mắt chúng ta nhìn, tai chúng ta nghe thì đã liền bị ô nhiễm. Trong “*Đệ Tử Quy*” dạy chúng ta: “*Không sách Thánh bỏ không xem. Che thông minh, hư tâm trí*”. Trước đây, chúng ta nghe một bài hát về Cha Mẹ thì những bài hát này được viết lên do cảm xúc của người sáng tác, hiện tại, chúng ta chỉ cần nhờ trí tuệ nhân tạo (AI) thì có thể nhanh chóng tạo ra một bài hát.

Hòa Thượng nói: “***Phong khí xã hội hiện đại không tốt, chướng ngại rất lớn đối với việc tu hành của chúng ta. Sự mê hoặc của “danh vọng lợi dưỡng”, “năm dục sáu trần” rất lớn, có mấy người có thể vượt qua những cám dỗ này. Sáu căn của chúng ta tiếp xúc với cảnh giới sáu trần bên ngoài, có thể chân thật làm được không khởi tâm, không động niệm hay không? Chúng ta phải làm được không khởi tâm, không động niệm thì mới có công phu tu hành. Nếu chúng ta vẫn khởi tâm, động niệm thì chúng ta chưa thật tu***”. Chúng ta tưởng

chùng như đã vượt qua những cám dỗ nhưng thực ra chúng ta đã bị cám dỗ từ lâu.

Hòa Thượng nói: ***“Trừ khi, Phật Bồ Tát thị hiện ở thế giới thì mới không bị ô nhiễm, phàm phu thì không thể làm được. Xã hội là một lò nhuộm lớn, ô nhiễm nghiêm trọng do vậy phàm phu chắc chắn sẽ bị ô nhiễm. Người xưa nói: “Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng”, phàm phu sáu cõi chúng ta có thể có thành tựu hay không thì then chốt là ở chỗ duyên. Duyên chính là cơ hội tốt, điều kiện tốt”***. Chúng ta là phàm phu, nếu không cẩn trọng thì sẽ bị cuốn vào trong lò nhuộm lớn mà không biết. Chúng ta có cơ hội tốt, điều kiện tốt thì mới có thể có thành tựu. Chúng ta phải biết chọn hoàn cảnh tốt, chọn Thầy tốt, bạn lành.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta không thể thường được gặp cơ hội tốt do vậy phải biết nắm lấy cơ hội. Nếu chúng ta không biết nắm bắt, để cơ hội mất đi thì rất không dễ gặp được lần thứ hai. Nếu chúng ta nắm được cơ hội thì sẽ thành tựu. Người không thể thành tựu là người không biết nắm lấy cơ hội”***. Nếu chúng ta nắm được cơ hội thì phải nỗ lực, chúng ta nỗ lực thì không có lý do gì để không thành tựu. Hiện tại, chúng ta đã có cơ hội tốt, gặp được Phật pháp, chuẩn mực Thánh Hiền, được biết về những tấm gương đức hạnh của Cha Ông, điều quan trọng là chúng ta phải nỗ lực học tập, làm theo.

Người không thể thành tựu là người không biết nắm lấy cơ hội, họ giống như người có thuốc tốt nhưng không uống. Thí dụ, chúng ta gặp được thần y Hoa Đà tái thế, được Ngài bốc thuốc nhưng chúng ta không uống vậy thì không thể hết bệnh. Chúng ta gặp được Phật pháp, chuẩn mực Thánh Hiền, chúng ta biết Phật pháp, chuẩn mực Thánh Hiền tốt nhưng vẫn lười biếng, chểnh mảng, không nỗ lực thì vẫn phiền não, khổ đau. Nhiều người học Phật nhiều năm nhưng vẫn phiền não, khổ đau. Có những người mới học Phật nhưng vượt qua được khổ đau đây là vì họ thật làm.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta tu hành có thể thành tựu hay không, việc này có quan hệ mật thiết với hoàn cảnh sống. Thiện Đạo Đại Sư đã nói một cách rất rõ ràng: “Ngộ duyên bất đồng”. Chúng ta gặp được thiện duyên chính là vừa học thì gặp ngay được Thầy tốt, liền gặp được bạn lành, vậy thì việc học***

Phật của chúng ta sẽ thuận buồm, xuôi gió”. Đại Sư Thiện Đạo là một vị Tổ sư của Tịnh Tông.

Tôi sâu sắc thể hội lời dạy của Hòa Thượng. Khi còn nhỏ, tôi nhìn thấy bà nội ăn chay, niệm Phật thì làm theo, khi đó, tôi chưa từng được nghe người khác giảng về những lời dạy của Phật. Sau khi lập gia đình, tôi gặp được bộ đĩa của Hòa Thượng, ngay lần đầu nghe Ngài giảng tôi đã cảm thấy những lời dạy của Ngài rất đặc biệt. Chúng ta vừa bắt đầu mà gặp được duyên tốt, có được Thầy tốt, bạn lành thì việc học của chúng ta sẽ thuận buồm xuôi gió. Chúng ta có duyên tốt thì sẽ không phải đi đường vòng. Nhiều người không gặp được duyên tốt nên phải đi lòng vòng, tốn rất nhiều công sức, thời gian nhưng không có thành tựu.

Hòa Thượng nói: ***“Nếu chúng ta gặp duyên không tốt, khi vừa bắt đầu thì không gặp được bậc thiện tri thức mà gặp những người dẫn chúng ta đi con đường quanh co, gồ ghề. Nếu chúng ta gặp duyên không tốt mà muốn quay đầu thì vô cùng khó, vì “Tiên nhập vi chủ”. Chúng ta phải đặc biệt cẩn trọng với việc này***”. Nếu chúng ta gặp duyên không tốt mà không thể quay đầu thì phiền phức này rất lớn! Nếu không gặp được Thầy tốt thì chúng ta sẽ giống như Hòa Thượng Tịnh Thuận nói, trở thành người tu gian tu dối, tu quanh tu quẹo, tu dục tu tình, tu danh tu lợi. Nếu chúng ta tu hành nhưng vẫn ham muốn, tham cầu thì chúng ta đang tu dục, tu tình. Tu quanh tu quẹo là chúng ta phải đi những con đường lòng vòng.

Người xưa nói: ***“Tiên nhập vi chủ***”, nếu chúng ta đã nghe, đã tiếp nhận điều gì thì sẽ bị dẫn đạo bởi những điều này, rất khó làm khác đi. Người không may mắn gặp phải duyên không tốt thì sẽ rất khó quay đầu. Người may mắn có duyên tốt thì liền gặp bậc thiện tri thức, đi thẳng một đường đến nơi. Nếu chúng ta gặp phải tà đạo, đi vào con đường tà mà không tích cực quay đầu thì rất khó chuyển đổi. Chúng ta đừng tùy tiện nghe theo, làm theo một pháp tu khác. Có người đang tu hành một pháp ổn định thì họ nghe nói có pháp khác dễ thành tựu hơn, sau đó, họ bị lừa cả tiền và tình.

Làm thế nào để gặp được duyên tốt? Tổ Sư Ấn Quang dạy chúng ta: ***“Chỉ thành thì cảm thông***”. Điều quan trọng là trong cuộc sống hằng ngày, chúng ta có dụng tâm chân thành hay không. Người có tâm chân thành thì nhất định gặp được những người chân thành. Người có tâm dối trá, không thật thì nhất định sẽ

gặp những người giả dối. Đây đều là nhân quả. Người thế gian thường nói nếu gặp quý nhân thì con đường sự nghiệp sẽ thuận buồm, xuôi gió. Trong tu hành, chúng ta gặp được Thầy tốt, bạn lành thì mới có thể có thành tựu. Tất cả đều xuất phát từ tâm chân thành, chí thành thì cảm thông. Tâm chân thành của chúng ta nhất định sẽ chiêu cảm Phật Bồ Tát, Thánh Hiền, Thầy tốt bạn lành đến với mình.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.
Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài
liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!*